

Handreiking Omgaan met drempelloze instroom in Entree

Mei 2025

BTG ENTREE

MBO Raad

Titel	:	Handreiking drempelloze instroom
Verantwoording	:	De inhoud van deze handreiking is gevalideerd door het Kennispunt MBO Onderwijs & Examinering en Kennispunt Passend onderwijs, in samenspraak met het Ministerie van OCW. Voor de validering is uitgegaan van de geldende wet- en regelgeving in maart 2025.
Contact	:	entree@mboraad.nl
Woerden	:	24-5-2025
Versienummer	:	Versie 2.1 Ten opzichte van versie 2.0 is de tekst bij het taalniveau aangescherpt.

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding	4
Wettelijk kader 'drempelloze instroom'	5
Wat betekent de drempelloze instroom voor de entreestudent?	5
Wat betekent de drempelloze instroom voor de Entree?	5
Welke zaken zijn belangrijk om bij een zorgvuldig intakeproces te betrekken?	6

Inleiding

Deze handreiking 'Omgaan met drempelloze instroom in entree' is geschreven om mbo-scholen onderwerpen aan te reiken die bij een zorgvuldige intake van (Entree-)studenten aan bod kunnen komen. Door meer inzicht te krijgen in kenmerken als leefsituatie, taalniveau, zorgbehoefte, etc. kunnen Entreeopleidingen hun verantwoordelijkheid nemen in het geven van een juist advies aan de student.

Op basis van de intake kan de vraag beantwoord worden of het plaatsen van de student binnen de opleiding (op dit moment) de beste optie is en het halen van het Entreediploma realistisch is. Of dat er misschien een beter alternatief voor de student is.

Door het hanteren van dezelfde onderwerpen kan dit meer eenduidigheid in de uitkomsten van de intake aanbrengen. En met duidelijkheid is vooral de student gebaat.

Wettelijk kader 'drempelloze instroom'

De Entree is drempelloos, omdat de student geen diploma nodig heeft voor toelating. De student moet toegelaten worden als de student niet meer leerplichtig is en niet voldoet aan de vooropleidingseisen van een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4 (artikel 8.1.1b WEB). Studenten met een vo-diploma mogen in principe niet instromen in Entree.

Wat betekent de drempelloze instroom voor de entreestudent?

De kans op een mbo-diploma! In het kader van kansengelijkheid, een passende leerroute en 'niemand aan de kant' een mooi streven, waarvoor de Entree een stap extra wil zetten voor jongeren en (jong) volwassenen, die wat meer begeleiding nodig hebben.

Wat betekent de drempelloze instroom voor de Entree?

De drempelloze instroom voor Entree betekent dat studenten, als ze aan de voorwaarden van het wettelijk kader voldoen, niet geweigerd kunnen worden. Ook al is een andere route misschien passender en is de student (nog) niet klaar voor Entree.

Met de groei in aanmeldingen bij Entree in de afgelopen jaren is er ook een toename van studenten die (nog) niet passen in Entree. Voor steeds meer entreeeopleidingen is dit een steeds groter knelpunt aan het worden voor het organiseren en verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.

De drempelloze instroom betekent overigens niet dat er geen intake mag plaatsvinden om een studiekeuzeadvies af te geven en/of aanvullende afspraken te maken op basis van de ondersteuningsvraag van de student. Als er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte vanwege een handicap of chronische ziekte móeten er zelfs afspraken over extra ondersteuning worden vastgelegd. Het is dus geen kwestie van mogen.

Onder handicap en chronische ziekte vallen langdurige, fysieke, mentale, intellectuele of zintuigelijke beperkingen die ervoor kunnen zorgen dat mensen niet volledig kunnen participeren in het onderwijs. Ook dyslexie, dyscalculie, ADHD en autisme vallen onder handicap.

Het bindend studieadvies maakt tevens deel uit van het toelatingsrecht van de student.

Voor de entreeeopleidingen is het belangrijk om een zorgvuldige intake uit te voeren om een passend studiekeuzeadvies te geven. Bv. om een andere route te kunnen voorstellen. Hierbij valt te denken aan de volgende gevallen:

- het 'moeten' starten in Entree na vroegtijdig uitstromen zonder diploma uit het voorliggend onderwijs, vaak ingegeven door voorliggend onderwijs of ouders.
- de ondersteuningsvraag van de student meer gericht is op zorg dan op onderwijs.

Als de student is aangenomen en het ondanks alle inspanning toch niet mogelijk is om een student de juiste begeleiding te bieden gezien de complexiteit van de zorgvraag is een negatief bindend studieadvies vaak onvermijdelijk gedurende de opleiding. De Entree is immers geen zorginstelling.

Een zorgvuldige intake aan de voorkant kan de verwachtingen managen, knelpunten ondervangen en daar waar nodig de student een passende route buiten de Entree aanbieden. Waarbij opgemerkt dat het studiekeuzeadvies een advies is en op wettelijke gronden genegeerd kan worden.

Welke zaken zijn belangrijk om bij een zorgvuldig intakeproces te betrekken?

Hieronder wordt een overzicht gegeven van zaken, die de entreeopleidingen hebben genoemd als relevante onderwerpen die aandacht zouden moeten krijgen bij een zorgvuldige intake van studenten.

Is de (leef)situatie van de student zodanig op orde, zodat de student zich voldoende kan concentreren op onderwijs?

Om onderwijs te kunnen volgen is het belangrijk dat de leefsituatie op orde is: de student heeft een thuis, de student heeft tijd om een opleiding te volgen (naast eventuele zorgtaken, bijbanen, etc.), etc. Ook spelen vaak problematieken als schulden, verslaving, etc. een grote rol bij het niet kunnen volgen van onderwijs.

Bovenstaande punten kan het onderwijs uiteraard niet oplossen. En is de multiproblematiek van de student te groot om zich voldoende te kunnen concentreren op onderwijs. Voor deze doelgroep zal er gekeken moeten worden hoe en wanneer de student wel 'klaar' is om onderwijs te volgen: de inzet van de gemeente is hierbij van groot belang. Er verder zal gekeken moeten worden naar alternatieven voor deze doelgroep die op dat moment haalbaar zijn. De mbo-school en de gemeente (via de Doorstroomcoördinator*) kunnen in overleg hulpverlening inschakelen. De hulpverlening is aan zet om de student te helpen met het vinden van bijvoorbeeld een vast woon- of verblijfsadres of het bieden van verslavingszorg, zodat onderwijs daarna eventueel mogelijk wordt.

**De Doorstroomcoördinator werkt bij het Doorstroompunt (voorheen rmc-functie). Het Doorstroompunt is regionaal (gaat over meerdere gemeenten heen). De Doorstroomcoördinator heeft een rol bij studenten die zonder startkwalificatie zijn uitgevallen. De Doorstroomcoördinator kan begeleiden naar werk, onderwijs of een combi ervan. En externe hulp inschakelen als dat nodig is.*

Als een leerling uit pro, vso, vo direct naar de Entree gaat, heeft de Doorstroomcoördinator overigens geen rol. Dan is een ander loket bij de gemeente aan zet bijv. jeugdhulp, Wmo.

Kan de student onderwijs in een klas volgen?

Bij de intake moet duidelijk worden of de student les kan volgen met andere studenten in een klaslokaal gedurende een schooldag of dat een student in staat is dit binnen een redelijke termijn op te bouwen. Ook het kunnen samenwerken met andere studenten kan hierbij betrokken worden.

Let wel: er kan van de student niet geëist worden dat degene alle lessen klassikaal volgt en een hele schooldag mee kan doen. Volgens de Wet gelijke behandeling op grond van handicap en chronische ziekte* hebben studenten recht op doeltreffende aanpassingen, d.w.z. aanpassingen waar zij baat bij hebben. Een student die minder belastbaar is (bijv. door chronische ziekte) of sneller overprikkeld kan baat hebben bij een onderwijsprogramma met minder uren bot en/of bpv. Daar heeft een student recht op. Als een student dus geen (klassikale) lessen kan volgen, is het goed om na te gaan wat de reden daarvoor is. Zo kan bepaald worden of er alternatieven zijn (praktijkleerroute op maat, een andere onderwijsinstelling voor specifieke doelgroepen) of hulpverlening ingeschakeld moet worden.

De school moet dus onderzoeken waar de individuele student baat bij heeft en die aanpassingen zoveel mogelijk bieden. Alleen als de aanpassingen een onevenredige belasting voor de school vormen die redelijkerwijs niet verwacht kunnen worden, hoeft de school de aanpassingen niet te bieden. De school moet dan motiveren waarom het een onevenredige belasting is.

Professionals binnen de entreeopleidingen doen hun best om voor elke student een goede plek te realiseren, maar het mbo is een onderwijsinstelling en kent daardoor grenzen. Zo kan bijvoorbeeld niet verwacht worden dat er één op één begeleiding wordt geboden gedurende een schooldag of dat er zorgtaken vervuld worden tijdens het geven van onderwijs. Het is wel zo dat als een diploma niet haalbaar is vanwege het niet kunnen volgen van lessen door chronische ziekte en/of een handicap, dat vanuit het toelatingsrecht geen reden de student te weigeren. Haalbaarheid diploma kan wel meegenomen worden in studiekeuzeadvies.

** In de WEB (art. 8.1.3a) staat dat het bevoegd gezag voorafgaand aan de inschrijving beoordeelt of de student extra ondersteuning nodig heeft vanwege een handicap of chronische ziekte en onderzoekt daartoe de mogelijkheden, behoeften en omstandigheden van de student. Het bevoegd gezag kan de student verzoeken gegevens te overleggen over de handicap of chronische ziekte of beperkingen in de onderwijsparticipatie.*

Als er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte vanwege handicap of chronische ziekte leggen de school en de student de afspraken hierover vast voorafgaand aan de inschrijving. De afspraken worden minimaal 1x per jaar geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Als de extra ondersteuningsbehoefte aan het licht komt tijdens de opleiding worden afspraken over extra ondersteuning alsnog vastgelegd en minimaal 1x per jaar geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Vormt de student een gevaar voor de omgeving of zichzelf?

Wanneer een student een gevaar voor de omgeving of zichzelf vormt, maakt dat de student niet te handhaven is binnen de opleidingscontext (school en bpv-plaats). Om dit te kunnen bepalen is er een aantal zaken waar bij intake aandacht aan kan worden geschonken, namelijk:

- *Kan de student omgaan met instructies en gezag en/of komt de student afspraken na?*

Het werken met bepaalde materialen vraagt veilig gebruik door het volgen van instructies en regels. Daarnaast is het voor de veiligheid van belang dat de student vrij is van verslavingen aan middelen die het gedrag van de student onvoorspelbaar kunnen maken.

- *Is de student in staat om eigen gedrag te controleren? Denk aan: agressief gedrag, woede-uitbarstingen, etc.*

Veiligheid is belangrijk in de omgang met anderen binnen de opleidingscontext: wanneer door gedragsproblemen de psychische of lichamelijke veiligheid van anderen in het gedrang komt, dan kan de student niet deelnemen aan onderwijs.

Denk ook aan: het negatief beïnvloeden van andere studenten of aanzetten tot gedrag dat ze niet willen of niet in hun belang is. Hierbij valt te denken aan andere studenten aanzetten tot strafbaar gedrag of loverboys die op zoek zijn naar studenten in een kwetsbare positie en daardoor makkelijk te beïnvloeden zijn.

Om erachter te komen of de student potentieel een gevaar is, kan gevraagd worden naar eerdere schoolervaringen en hoe de student heeft gereageerd of zou reageren in bepaalde situaties. Ook kan het voorliggend onderwijs bevragen worden op dit onderwerp.

Wanneer de hierboven beschreven gedragsproblemen maken dat de veiligheid in het gedrang komt, dan kan de student geen onderwijs volgen en moet er samen met hulpverlening gekeken worden naar alternatieven of een traject waarin de student geholpen wordt om (weer) onderwijs te volgen.

Is de student cognitief in staat om een entreediploma te behalen?

Er melden zich steeds vaker en meer studenten bij de entreeopleidingen, waarvan het de vraag is of de student voldoende 'bagage' heeft om onderwijs binnen het mbo te volgen en het entreediploma te behalen. Om een goed advies te kunnen geven over de haalbaarheid van de entreeopleiding voor de student kan in de intake een capaciteitentest, zoals de AMN-talentenscan, worden gehanteerd. Ook kan contact met voorliggend onderwijs helpen om een realistische inschatting te maken.

Op basis van de resultaten van testen in de intake kan een student niet geweigerd worden bij een entreeopleiding. In het studiekeuzeadvies kan wel ingegaan worden op wat mogelijk wél haalbaar is voor de student. Hierbij kan gedacht worden aan een praktijkleerroute op maat, waardoor een student delen van het kwalificatiedossier kan leren beheersen in de praktijk. Als de student nog ingeschreven staat bij het Praktijkonderwijs kan hiermee contact gezocht worden: het Praktijkonderwijs kan de student naar werk begeleiden.

Beschikt de student over voldoende taalniveau voor het volgen van (entree)onderwijs?

Ook de doelgroep van studenten met onvoldoende kennis van het Nederlands meldt zich steeds vaker voor een entreeopleiding. Om lessen te kunnen volgen binnen de entreeopleiding is NT2-taalniveau A2 gewenst. Als een student dit niveau (nog) niet heeft, kan de student bijvoorbeeld uitleg in de les en in de beroepspraktijkvorming niet volgen en/of het lesmateriaal niet lezen en begrijpen. Middels een test bij de intake kan worden gekeken wat het taalniveau van de student is.

Wanneer de student het taalniveau om onderwijs te volgen nog niet beheerst, dient, samen met de toeleverende organisatie, gekeken worden hoe en waar de student taallessen kan volgen. Als het gaat om een student vanuit de inburgering, kan door-/terugverwezen worden naar de gemeente, zodat de student eerst kan gaan werken aan het taalniveau via het aanbod vanuit de gemeente.

Er kunnen aanvullende afspraken met de student worden gemaakt, wanneer de student kan instromen bij de entreeopleiding.